

क्रमांक

८३८८

(१)

मराठी
आनंद दास्तका

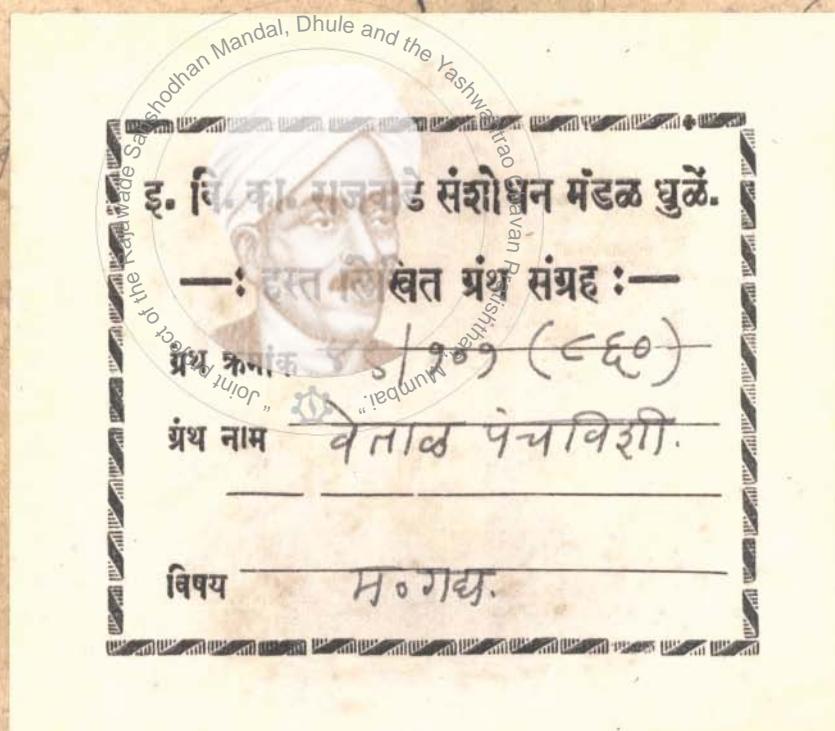
इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ घुळे.

—: दस्तावेत ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५९९ (८६०)

ग्रंथ नाम वेताळ पंचविशी.

विषय H. O. ग्रंथ.

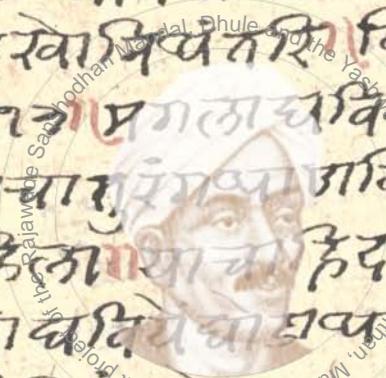
(१)

न इसमर्था जाको निषेतवक्षाजबकि ।
विक्रमवरिवेदत्कानेकाकी वेगाक्षरोनी
करकमंकी ॥ उत्तरिलारवालुता ॥ १ ॥ तयाके
सउनियाँ खांदिवरि प्रोग्येचालिलाविक्र
मकेशरि ॥ तंववेगाक्षवालउत्तरि ॥ विक्र
माप्रती ॥ २ ॥ बुरसापेष्यकप्रावया कोहिंक
शासंगराया उणेयप्राविक्षाया ॥ नपडे
प्यापजावरि ॥ तथा तिसांगों किलावसी
तरिंगिचसांगन तपा स्मित्तीतदेवोनी
कथेसी ॥ सावधान तसिष्यवधारी ॥ ३ ॥
गोउदेशायां तु पुष्पनगरविरव्यातु ॥ ते
थेराज्यकरि तु राजागुटशेखवाम् ॥ ४ ॥
तयारायाचाकमारु गुणमहंतनामेंसु
दरु ॥ तोशस्थविद्येप्रखरु जाणककाना

(2)

नावधा ॥८॥ सानगरायेकलाघवीभाला ।
तोराजपुत्रासीमिट्ठा ॥ एष महं तसाते ।
पुसोत्तगला ॥ तुकायविद्याजाणसी ॥९॥
लाघवीभृणाराजकप्रारा ॥ प्राइतीविद्या
भावधारा ॥ काणाचाधाऽप्पसेतोसेरा ।
धावेडिनरणाप्यांदु ॥१०॥ ऐयेककाणा
चामद्यप्पसेजाण ॥ तोप्रकरालंडिखेळवि
नाषाडिकजवे प्राचप्रारुन व्याणविनवा
हेश ॥११॥ ऐस्तोलाघव सांगतोकळा ॥ रा
जपुत्रमानवला ॥ प्रगतवासिराहविलाजा
ला ॥ दव्यदेउनीतेनगरी ॥१२॥ कोण्ठकेदि
वसिराजपुत्रवहिला ॥ पारधीखेकावया
चालिला ॥ मवेंतोलाघविद्यातला ॥ कोटुक
पाहावयातयाचे ॥१३॥ नदीच्छाडानावरि

उत्तरलेन्नराजपुत्रलाघविया सिंगोलेन्नया
तां काण्डप्रचाँचेदाविलेन्नपाहिजेगिमुण
बांसो ॥१२॥ लेजेंप्रचसोडिलाजकासित
शि ॥ तेषंजकमीनप्रारुदीप्याजिलेवरी ॥
हेकोयुकदरवोपिष्ठतरिः ॥ विस्तोकरिगु
जाप्रहुङ्गु ॥३॥ प्रगलाघविया गोरवदिध
ला ॥ काण्डाचारुरंगप्याजविला ॥ राजपु
त्रहणेवहिलांया चाहेदावीचमत्का
रु ॥४॥ हाघवियेचाषप्याजविला ॥
तोप्रंचवक्लेजिवतकेत्ता ॥ चहुङ्गाईनायोत्ता
गला ॥ तद्वानश्चानेष्टुप्रिसिं ॥५॥ राजा
अजोसेवकात्तागुर्जि ॥ योवरितुमीवैसा
हेकोष्ठि ॥ तंवतेभयारेवेतीमनी ॥ जेवो
डाचपकदिसेश्चारु ॥६॥ प्रगराजावरिष्या

वे ११।
१२॥

रुठला॥ दोडारेश्वनिउदाकिलागतोप्तं
रिक्षचातिला॥ गेला परदेशसी॥ जोव्य
रुणावतिनामनगरि॥ तेथेप्रभवतराजारा
ज्यकरि॥ तयापुटमेदनापीतरि॥ दोडातुत
रला॥ १०॥ तयारायाचीकमारि॥ नामतयेचं
चकारि॥ तसहधरीसहनेतुपरीवरी॥ रा
जपुत्रं सुदर्शनविलिला॥ महातनगरिरा
लिला॥ राजीचा॥ ११॥ लाटला॥ रेघकं
तयेचामंदिरागे॥ रावतमिदिसाव्या
सेडोकरसी॥ १२॥ मगकरसुरितयेचनिकं
लाविलि॥ पुष्पेवरणसिखोविलि॥ तनि
द्रेनेजासव्यापिली॥ राजपुत्रगेलानिघो
नि॥ १३॥ तेप्रभारेंजामिजपलि॥ दर्पणीमुख
पाहांलागती॥ तवकाळीकसुरदेविली॥ १४॥

प०
क
११॥

(3)

(3A)

आणि पुष्पं निवालि वेणियां रु ॥२२॥ मग
ते सरव्या सिंबो तिती ॥ प्रजक स्तुरि कवणे
लाविलि ॥ तंवया लाजाति भाति वोभाति ॥
आहास काय पुसाय ॥२३॥ रुही तंवाची
आस तलन्हाविलि ॥ निवाप्याहिंयां पुत्तप
उलिः ॥ ऐ संरक्षानचाकाटली ॥ तंवराची
आलिदुसारि ॥२४॥ या प्रिपागत्ताटली
यांरजनी ॥ राज संजमा गुताध्यात्तामुव
नी ॥ तंवते प्रपदो यरवशयनी ॥ सुतालि
प्रिजागियां या ॥२५॥ राज पुत्रपाहात्ता
गत्ता सुंदरि ॥ नातत्तागत्ताहुदयावरि
तंवते उगो निनारि ॥ नातधरि तयाचा ॥२६॥
तिने पुरुष देखो नि सुंदरू ॥ तयासिपुसे
तुंको णनरू ॥ काय निप्रियप्यात्तासिहा

(5)

वीचारा ॥ सांगप्रजलागी ॥ २७ ॥ तेणोपु
 वैवदसांगितलं ॥ प्यातांप्रनाजवर्णेव
 धत्तं ॥ मणोनयश्चयेणजालं ॥ तुम्हेष्या
 वडिवेत्काळे ॥ २८ ॥ प्रगतेवोलत्तीयुवति ॥
 तृहृश्चरेधाडित्तासिपति ॥ आतारुज
 सवेंयेर्इननिश्चीति ॥ तुम्हियादेशाका
 रणे ॥ २९ ॥ प्रीतुजानायाप्रवाक्षावे ॥ प्र
 जप्राजाकगङ्गेमकोवे ॥ प्यापूलिया
 देशान्याकोवारवलाप्याराजपुत्रे ॥ ३० ॥
 रायेघउनितेसुंदरि ॥ वैस्यविलेखोपुत्र्या
 पुढेंधाडियावदि ॥ मार्गियकानगराकोह
 दि ॥ व्यंक्रवृक्षार्थात्तेउत्तरत्ती ॥ ३१ ॥ तंवरा
 जपुत्रह्लाङ्गासुंदरि ॥ तंयेष्येनस्थणापरि
 तंवमीयेनगरीत्तनीशडकदि ॥ येईनवा

तोति

लालसा॒र् ॥ तंवत्त्वेण तु सुदर्शा॒रि ।
तुजयेखादि॒ग्ने विलनोरी॑ प्रग्नी॒येकली
यावनाप्ती॒तरी॑ कायकूष्ठाणशा॒र् ॥
येरुलण्वा॒मुदरी॑ प्रीकार्वन्मुदपङ्क
भरि॒त्तलण्वाध्यामभरि॑ काटपाहे॑
नदूपची॒र् ॥ याहीवरि॒अरियाना॑ त
रिप्रीयजिनहाप्राणा॑ बरवेलण्वानर
राणा॑ वाटपा॑ या॑ मानपा॑ प्रग
तोगेलानगरा॑ तवसज्जकन्या॑उप
द्रिवरि॑पाहत॑ ॥ यानलोदखानिस्वरूप
वेदा॑ वात्ताउनिव्याणित्तागहा॑रु॑ ॥
प्रगजनका॑ सिसोंगसमाचार॑ हाची
पजकरावाभक्तीरु॑ यावांचोनिव्याणी
कनका॑ तुजसमानजाणावा॑रु॑ ॥

(38)

१८०॥
१८१॥

(5)

तं पीतया सिमानलेन् मगब्रामणानोत्ता ॥ १८० ॥
विलुङ् ॥ दायां चं लग्नत्वा विलुङ् ॥ पुठेकाये ॥ क
वत्तलेन् विक्रमा ॥ लवराजपुत्रगुत्तलाति ॥ १८१ ॥
चाभुवनि ॥ तं वरेनानिख्यं कियाच्यावनी ॥
च्यारेयटि कावाटपाहानि ॥ प्रसाकथा
पुलुङ् छेदिले ॥ १८२ ॥ सिरकापुनिरविलेन्
मांडिवरिः ॥ तं ॥ १८३ ॥ दिर्घश्वरि ॥
सुषाप्राणपति ॥ वरा संकटानितरि ॥
गुत्तलेनिखाजिला ॥ १८४ ॥ साउनिमायका
पानिखाशा ॥ दुहासकआहें प्राणशा ॥
आतोमजवनि सौडोनिपरदेशा ॥ कोसे
विलेन्स्थामियां ॥ १८५ ॥ दुहासिकोरेनि
झाप्याति ॥ कीकवण्ठासुलिद्यातति ॥ १८६ ॥
कीकाढियाश्चीयता दाखिली ॥ तोपाहा ॥

वयामुतलेति ॥४७॥ काष्ठगोष्ठमिगोवि
लें कीवोकोहिविश्वउदलें॥ कीकाष्ठजा
धुनीमारितें॥ कीप्रनलेधलेयरवादीकु
गरनायेरसातलाराजकन्यचसुखशयनी
तेवविलापुरेकिलाअवजि॥ प्रगतया
सिस्मरणज्ञातेंप्रनी तयवानितचं ॥४८
प्रगलगवामेच ॥४९॥ तेंकरिप्रागंये
तराजकुमारि॥ उपावतराखातेंहोतीनारि
तेश्वर्योलाराज ॥५०॥ तेंसिरद्विदि
लेदेखिलें॥ तयासादुःखउचंवक्ळठें॥ प्र
गसाचिशस्त्रियापुलें॥ प्रस्ताक्षरेदिलेंरा
जपुत्रें॥ उद्धराजकुमारिदेखवानियवस्था
स्त्रियाकटाकटाकमीवक्लिवता॥ होणार
तेजातेंज्यातो॥ कांचोनिकायेकरावे ॥५१

(5A)

वै०॥
१५॥

(6)

प्रगतिनेंपिता जोहकाविला ॥ तुयास्मिवतं
तसागितला ॥ शयागमनाचानमुक्तला ॥
ज्यायतिंकरविलिंसिद्धकाळं ॥ ४८ ॥ प्राये
जोपेनाजापरि ॥ सकोरखुनिराहेहणगतिकु
मारि ॥ परितेन गहचीकवणेपरि ॥ प्रति
निद्धावयाचालिलो ॥ ४९ ॥ अग्रकुंडाप्र
दक्षणाकेलिं ॥ घर्मजितवितुकिराहि
लि ॥ उडिटाकतवभद्रकालिप्पाहि ॥ प्रसं
न्नजालेहणपार ॥ ५० ॥ यसीमुणेप्रसंब्र
जालिसि ॥ तरिंतवतकरियादाघासी
प्रादववेनेतयासी ॥ व्यप्रदकरेठविलें
॥ ५१ ॥ प्रगरायापानेदजाला ॥ तिद्धोशेशा
पाटपरला ॥ राजपुत्रस्यदेशाजोळवीला ॥ ५२ ॥ राम
दोहीनारिदेउविसवे ॥ ५३ ॥ वेगाकह

Rajavade Sanodhan Iaon, Bhuleep
e Yashwant
P. D. Patel

॥१८॥

(६०)

जो विक्रम से ना ॥ तिथा प्रथ्यं सत्याधिक
कवणा ॥ कक्षा निरसो गमी ना ॥ तरिम
नापात करु जाया सा ॥ पना ॥ विक्रम हुए
वेना काल्य वधुरि ॥ सत्याधिक राजे
कुमारि ॥ जे रिघवहा के उग्रगीषी नीरि ॥
देवता प्रसंगति च ती ॥ पने से विक्रम
बोलति ला ॥ वेना करु ता कुड़ा ला ॥ ओ
तियां पुटे विक्रम ला ॥ जिरि सूत
आनंदा दा सू ॥ पप इति श्री कश्चापेच
विसा ॥ वेना के सो गे विक्रमासि ॥ गुणम्
नात्मजारवा ना ॥ व्यानं तटी कायो येका
दश व्रस्तंग ॥ ११ ॥ ५१ ॥ ८ ॥ ८१ ॥

॥१९॥

॥२०॥

॥२१॥

॥२२॥

॥२३॥

॥२४॥

॥२५॥

॥२६॥

॥२७॥

॥२८॥

॥२९॥

॥३०॥

॥३१॥

॥३२॥

॥३३॥

२७
श्रीहरिस्तपर्यं विक्रमपाहोऽनागता ॥ तंववे
ताक्षपक्षोनभेत्ता ॥ मगकरिताजाता ॥ पारि
लागुतयाचा ॥ शब्दविटपीहोतावेताकु
तया सिधरो विसिधकाकु ॥ खोदीनेसविष्ठु
पाकु ॥ मगपश्चत्रभीतात्ता ॥ २ ॥ वेताक्षभ
ेगाराया विक्रम ॥ तुवडतपावत्ता ॥ सश
प्राप्यातोऽनाय ॥ विक्रम ॥ कोसा ॥ कुशावरप
उजात्ता सि ॥ ॥ याम ॥ ददलामीनेवोपा
नसी ॥ तरीक्षय ॥ पाग ॥ आपुर्वसी ॥ तेषोंर
जवनुकपनासी ॥ इत्तराया विक्रम ॥ ४
तथा पीतुजसांगतानये ॥ तरीमीचसांगतो
पाहे ॥ तृचतुर्दिससीराये ॥ हुणुनव्यावडि
उपजत ॥ पोमेरुचापागारि ॥ प्याजीमेंदा

(8)

८।

किनीचातिष्ठ ॥ येकआरण्यावेकप्रकेसरि ॥
 महादारुणपैंजासे ॥ तवनीकंटकदक्ष
 दाट ॥ मनूशाचीगिरिनसवाट ॥ येकेकदरे
 पर्वतघाट ॥ प्रयानकनानोपरिच्छ ॥ गते
 वनमहासंयंकन ॥ तेवेनराहुतेनध्यन ॥
 आजिपद्धतिस्यापदेवाज्ञा ॥ योरु ॥ तेनीको
 जीनराहुति ॥ तेवनिचिक्षुप्रिका ॥ नेण
 रविरस्मिकादि ॥ एसेनिविडना
 वद्धशाखा ॥ येकावारयेकेपाल्हाळत्या ॥
 तयावनामाजिज्ञाजा ॥ येकव्याघ्रसेदा
 रुजा ॥ तोवनाक्षितरियेकोन ॥ स्थापदेमारा
 नस्त्री ॥ प्यारण्यावाहेरयेकोनस्त्रा
 पदेमार्जिमागुताजाययावनाक्षिगिरि

(8A)

ऐसे किते कदि वस परारि कर्मलग्न याविक
प्रा ॥११॥ काण्डु कादि वसा चांगई वनाजा
हरप्यात्ना पांहि पद्धती स्थापदें कोहि पा
न्हात्ना गत्ना तो व्याघ्र ॥१२॥ तवकाहि न सा
पडु स द्वावया ॥ द्वात्ना मलिस तया
वनिंदे तो साधा दुया ॥ सुधंवापिलातो
व्याघ्र ॥१३॥ सपुण्डा तो त्वं वना परिषष्ठा
वया न प्रिक्कजा ॥ यो करुनिष्टं तः कर
ण ॥ विकृक्कव्या रुचे चें ॥१४॥ को हीचन
दि सद्गुणि ॥ वनं हड्डा जात्ना हिंपटि पो
ट्ना गत्ने कपाटि ॥ विकृक्कद्गुणि सुधेने ॥१५
येकाप्यं ब्रत सरवात्ने प्यात्ना ॥ गकी गपकूफ
क्कदेरवत्ना जात्ना ॥ तें पूक्कवेतुनियात्ना महा
किनितटाका ॥१६॥ तयामेंद्राकिनितटाकावर

१०॥

१२॥

(९)

गुगनचुवीततरुवसा ॥ यातरुवरियेकसुं ॥ १० ॥
दर॥ रोजहंसवैसल्ला॥ १७॥ तोहंसदरवानी ॥ क
नयनि॥ व्याघ्रपानंदलापनि॥ याजप्याजि ॥ १८॥
सोजनाचिधजी॥ व्याहृपान्नाकारणो॥ १९॥
येकडास्थकशरितरहया॥ भक्षिल्लोहो ॥
इहसंतोषु॥ वरिहताकासयावयाप्रयासु ॥
लागतिवहसु॥ २०॥ प्रीतरिमुमिवरि ॥
हावैसल्लासेवधावति॥ वरीवलयावया
चीतरि॥ युक्तिराति॥ २१॥ ऐसीवि
चारणाकहिं॥ मगनणयुक्तिप्यारंभिलि ॥
तोचितदेउनिश्चवजाकेहिं॥ पाहिजेराया
विकमा॥ २२॥ व्याघ्रवटाकाजाला॥ तथेष्यं
ब्रह्मकरेविनाजाला॥ व्यापणउदकामाजि ॥ २३॥ राम
गेला॥ स्त्रानकरावयाकारणो॥ २४॥ मञ्जन

(9A)

करोनिउदकामितरी॥ प्रगयेउनीबैसला
जाहै॥ यापं ब्रह्मकाचेकरि॥ दोनविभाग
दोगं इ॥ २३॥ फकाचेदोनविभागकेले॥ तेवा
ब्रेंपुठेरेविलें॥ व्यपणनेत्रलाविले॥ ध्यानसा
बैसलाद्यटिकायेका॥ २४॥ ऐसेंचरित्रदेवोनी
नयानी॥ हंसथकीतजात्नामनी॥ हाणेहंसको
पापमोनी॥ कानसेवीपकाते॥ २५॥ प्रगम
राववधावरोनी॥ व्याघ्रप्रगिज्ञालेवचनि॥
व्यग्यमहापुरुष॥ २६॥ कानसेविसी
फकाते॥ २७॥ फकाचदात्तसागकेले॥ तेउग
लेचेपुठेरेविले॥ व्याजितुंवानेत्रलाविले॥
कोनभाष्टिसीतेसांग॥ २८॥ व्याघ्रहाणेहंसा
लागी॥ मीतरिप्पासेषुद्वितराजी॥ उष्टवा
सनेचामायाप्यागि॥ छवलेशाउरलाचनाई॥
२९॥ कामकाधलाभप्रदरुपदमाहनेष्ठ

॥ वे ० ॥

१३ ॥

(१०)

द्विकारुयाचाप्यनुप्रात्रप्रकारु ॥ प्राज्ञागोई ॥ १५ ॥
न सेच्छि ॥ १६ ॥ प्यहं प्रपतो प्याहं कास ॥ पनुप्रात्र ॥ १६ ॥
न सेदें हिश्चारा ॥ तेष्यं दुष्टवासने चावारा ॥ १७ ॥
कैसा प्रडाडित सांग ॥ १८ ॥ मुख्यजें कामन ॥
तेच्छिजीति लें प्रगमोण ॥ दुष्टवासना हृदिजाण ॥
बुडवितरेप्याप्णा ॥ १९ ॥ ईश्चिय व्याचरती
व्यापंगक ॥ हासविपनाग ॥ चिखक ॥ तेपन
त्रिकिलें संगवक ॥ काइय ॥ प्रातिकारणे ॥ २० ॥
तरिष्यां सर्वहीं सां ॥ शुद्धधितराजि जालें
जोण ॥ प्याजि दुसर प्राप्तुषा ॥ हें हिविरालें
प्यसेरे ॥ २१ ॥ सांडिलिस्वयाति ची संगती ॥
कोजेत जिवही साकरिती ॥ याच्यासंसरें
न के प्राप्ती ॥ अष्टोनि संडिली तेही ॥ २२ ॥ ॥ २२ ॥
निया नियुक्तो निविचारा सर्वया जिलाया ॥ २३ ॥

(०८)

नियवापरा प्यतों तु वापू शिलें तो प्रकार सं
 गा तु जकारण ॥५॥ प्यापुलापना भावार्थ के
 वका प्रयुक्ति जेपिक्ते तु पक्षक मुक्त ॥ तें पर्धि इश्व
 रा पृष्ठा निश्चक ॥ प्राणियां प्राणियां द्यात्मावे ॥६॥
 पर्धप्या पृष्ठा भस्त्रावे ॥ अर्धदुसर्या सद्मावे ॥
 कोऽधीपक्ति सिक्षा सावे ॥ ते सम्प्रदिक्षा वेक्षा का
 र्थी ॥७॥ तरिप्या जिह्वेपक्तजातें प्राप्त याचे
 दोने पाग केळे निश्चित कोष्ठीये इत्तिप्यागति
 ता अणो निकट पा तवे सलगता प्रस्तु
 वयावना प्राजिपरियसी तु यक्तसहनमि
 सा सा ॥ कृपाकरो निपक्ति चाला भुदेसि ॥८॥
 रितु तप्या सेगा सुजाणा ॥९॥ प्यापुलातरि
 निधीरा प्यनितावांचो निनत्वावों करा ॥ तथा
 पीकोष्ठीनये सांचा ॥१०॥ तरिप्या पृष्ठा भस्त्रावे

(11)

एंनसे॥४०॥ ऐसेवाध्यकोलिता॥ ऐकोविनेस
 चाकाटला॥ मूर्जेकायमावार्थिभला॥ धेव्य
 धन्यहासाधु॥४१॥ लिप्पापणप्पार्धफळ
 खोंवें॥ प्रगतयासहीसेववावें॥ नाहिंतरि
 हासावें॥ साधुउपोषजवरिलकिं॥४२॥ व्या
 धाहंसमूर्जेव्यफळद्युतने॥ प्रियघेवैसुनी
 महीन॥ प्रगतुंकायधि॥ फळसेवन॥ करावे
 सुखेसी॥४३॥ व्य धसुगहंसासी॥ तुरेसे
 कारियाकरिसी॥ फळद्येमनिवृद्धीबैस
 सी॥ प्रगम्यायेव्यकलमहावें॥४४॥ दुष्ट
 वासनेचाप्रकारु॥ म्यासर्वश्यसाजितामि
 धीरु॥ तेष्ठेतुम्याचाविजारु॥ कायमूर्जेनि
 करिसी॥४५॥ कृनापासंबेसतांयोशिता
 तिनेकोपाकराविचीता॥ जेंसणिहामासी
 सोंदर्घता॥ सोमिलनाकीहुणोनि॥४६॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com